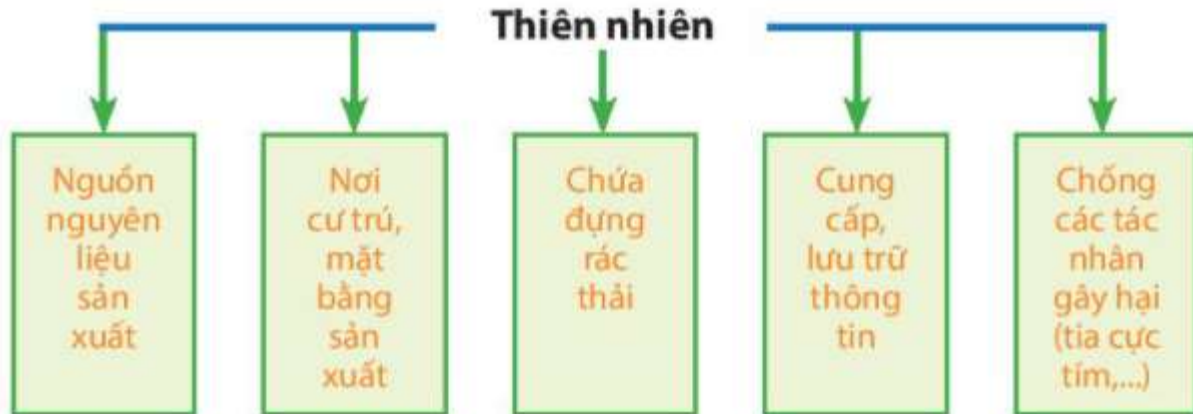

Bài 23: Con người và thiên nhiên

Trả lời câu hỏi giữa bài Địa 6 Bài 23 (Chân trời sáng tạo)

Câu hỏi 1 trang 192 Địa Lí lớp 6: Dựa vào thông tin trong bài và hình 23.1, em hãy tìm những ví dụ thể hiện vai trò của thiên nhiên đối với hoạt động sản xuất và đời sống con người

Hình 23.1. Vai trò của thiên nhiên đối với sinh hoạt và sản xuất

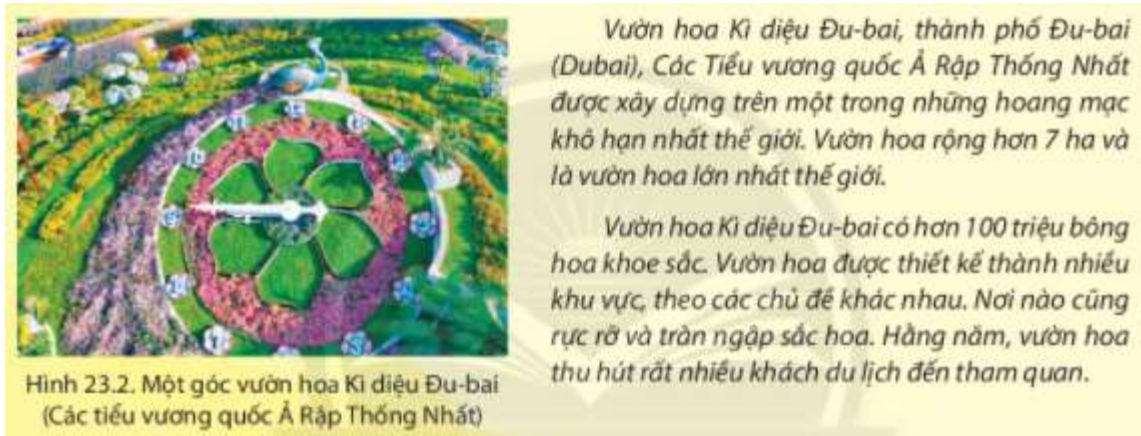
Trả lời:

Những tác động của thiên nhiên đối với sản xuất và đời sống của con người

- Thiên nhiên là một nơi cung cấp các nguồn tài nguyên để phục vụ cho cuộc sống và sản xuất sinh hoạt của con người: Con người hít thở không khí từ tự nhiên, uống nước từ tự nhiên, khai thác các loại khoáng sản, lâm sản, thổ sản, hải sản,... để phục vụ cho nhu cầu trong đời sống và sản xuất.
- Thiên nhiên cung cấp cho con người nhiều nguồn tài nguyên: Kim loại, nhiên liệu năng lượng (than, dầu mỏ, khí đốt), gỗ, gió, sức nước, hoa quả,... để sản xuất chế biến phục vụ đời sống con người và phát triển xã hội -> Thiên nhiên là nơi cư trú và mặt bằng sản xuất của con người.
- Thiên nhiên là nơi chứa đựng rác thải của con người: Rác thải sinh hoạt, rác công nghiệp, các thiết bị y tế,... ra môi trường hằng ngày.
- Thiên nhiên là nơi cung cấp và lưu trữ thông tin: Lưu trữ và cung cấp cho con người sự đa dạng các nguồn gen, các loài động thực vật, các hệ sinh thái tự nhiên và nhân tạo, các vẻ đẹp và cảnh quan có giá trị thẩm mỹ, tôn giáo và văn hoá khác.

- Thiên nhiên còn có vai trò chống các tác nhân gây hại đến sức khỏe và đời sống con người, nhờ có tầng ozon con người tránh được các tác động từ vũ trụ như: tia cực tím,...

Câu hỏi 2 trang 193 Địa Lí lớp 6: Dựa vào thông tin trong bài, hình 23.2 và hình 23.3, em hãy nêu những tác động tích cực và tiêu cực của con người đến thiên nhiên.

Hình 23.3. Một số tác động tiêu cực của con người đến thiên nhiên

Trả lời:

Tác động tích cực và tiêu cực của con người đến thiên nhiên

- Tác động tích cực

+ Xây dựng các khu bảo tồn thiên nhiên.

+ Tăng cường trồng và bảo vệ rừng.

+ Bón phân hợp lí, cải tạo đất, chống suy thoái môi trường,...

- Tác động tiêu cực

+ Xả thải các chất thải sinh hoạt, công nghiệp chưa qua xử lí ra sông, hồ.

+ Xả khí thải độc hại từ các nhà máy, xí nghiệp,... gây ô nhiễm không khí.

- + Nạn khai thác, chặt phá rừng, đốt lửa gây cháy rừng làm giảm diện tích rừng.
- + Khai thác quá mức các tài nguyên khoáng sản, nước,... làm cạn kiệt nhiều nguồn tài nguyên, suy thoái nước,...

Câu hỏi 3 trang 194 Địa Lí lớp 6: Dựa vào hình 23.4 và thông tin trong bài, em hãy:

- Cho biết thế nào là phát triển bền vững?
- Giải thích tại sao lại phải đặt mục tiêu phát triển bền vững?

Hình 23.4. Sơ đồ về phát triển bền vững

Trả lời:

- Phát triển bền vững là sự phát triển nhằm thỏa mãn các nhu cầu của thế hệ hiện tại của con người nhưng không làm tổn hại tới khả năng đáp ứng các nhu cầu của thế hệ tương lai.

- Phải đặt mục tiêu phát triển bền vững bởi vì:

+ Trong suốt lịch sử phát triển của mình, con người đã luôn khai thác tài nguyên thiên nhiên nhằm phục vụ cho cuộc sống.

+ Không phải tài nguyên nào cũng là vô hạn mà sẽ dần cạn kiệt.

-> Do đó cần phải biết cách khai thác tài nguyên thiên nhiên hợp lí, sử dụng tiết kiệm và phát triển công nghệ tìm tài nguyên thay thế.

Câu hỏi 4 trang 194 Địa Lí lớp 6: Em hãy cho biết các loại hoạt động kinh tế trong hình 23.5 có đáp ứng được mục tiêu phát triển bền vững không? Tại sao?

Khai thác năng lượng mặt trời và năng lượng gió ở Ninh Thuận (Việt Nam)

Sản xuất lúa và hoạt động du lịch ở Tam Cốc, Ninh Bình (Việt Nam)

Hình 23.5. Một số hoạt động khai thác tài nguyên thiên nhiên hợp lí của nước ta

Trả lời:

- Các loại hình kinh tế trong hình 23.5 có thể đáp ứng được một phần mục tiêu phát triển bền vững.

- Nguyên nhân

+ Năng lượng gió là một nguồn tài nguyên có thể nói là vô tận, lại không gây hại cho môi trường, nếu tận dụng được nguồn năng lượng này sẽ rất có ích cho sự phát triển kinh tế cũng như bảo vệ môi trường.

+ Mô hình sản xuất lúa kết hợp với hoạt động du lịch là một biện pháp vừa phát triển kinh tế nông nghiệp, vừa phát triển ngành nghề dịch vụ hầu như không ảnh hưởng tới môi trường, không làm khan hiếm nguồn tài nguyên.

Giải luyện tập - Vận dụng Bài 23 Địa lí 6 (Chân trời sáng tạo)**Luyện tập trang 195 Địa Lí lớp 6:**

1. Em hãy tìm những ví dụ thể hiện các tác động của thiên nhiên lên hoạt động sản xuất và sinh hoạt của con người.

2. Vẽ sơ đồ thể hiện những tác động tích cực và tiêu cực của con người đến thiên nhiên.

Trả lời:

1. Ví dụ thể hiện các tác động của thiên nhiên lên hoạt động sản xuất và sinh hoạt của con người:

- Thiên nhiên là nơi cung cấp không khí để con người thở, nước uống, khai thác các loại khoáng sản, lâm sản, hải sản... để phục vụ cho nhu cầu trong đời sống và sản xuất.
- Thiên nhiên cung cấp cho con người nhiều nguồn tài nguyên: Kim loại, nhiên liệu năng lượng (than, dầu mỏ, khí đốt), gỗ, gió, sức nước, hoa quả,... để sản xuất chế biến phục vụ đời sống con người và phát triển xã hội -> Thiên nhiên là nơi cư trú và mặt bằng sản xuất của con người.
- Thiên nhiên là nơi chứa đựng rác thải của con người: Rác thải sinh hoạt, rác công nghiệp, các thiết bị y tế,... ra môi trường hằng ngày.
- Thiên nhiên là nơi cung cấp và lưu trữ thông tin: Lưu trữ và cung cấp cho con người sự đa dạng các nguồn gen, các loài động thực vật, các hệ sinh thái tự nhiên và nhân tạo, các vẻ đẹp và cảnh quan có giá trị thẩm mỹ, tôn giáo và văn hoá khác.
- Thiên nhiên còn có vai trò chống các tác nhân gây hại đến sức khỏe và đời sống con người, nhờ có tầng ozon con người tránh được các tác động từ vũ trụ như: tia cực tím,...

2. Sơ đồ những tác động tích cực và tiêu cực của con người đến thiên nhiên

Học sinh có thể tham khảo một số sơ đồ sau:

- Sơ đồ 1

- Sơ đồ 2

Vận dụng trang 195 Địa Lí lớp 6:

1. Trong cuộc sống hằng ngày, em có thể làm gì để bảo vệ tài nguyên thiên nhiên và môi trường tự nhiên nơi em sống?
2. Em hãy tìm những ví dụ về khai thác tài nguyên thiên nhiên ở nơi em sống.

Trả lời:

1. Một số việc để bảo vệ tài nguyên thiên nhiên và môi trường tự nhiên
  - Thường xuyên vệ sinh đường làng, ngõ xóm và nhà cửa.
  - Hạn chế sử dụng, tái sử dụng các sản phẩm nhựa và túi ni lông.
  - Phân loại rác trước khi xả thải ra môi trường tự nhiên.
  - Tăng cường trồng, bảo vệ rừng và hưởng ứng ngày môi trường, giờ Trái Đất.
  - Tuyên truyền để mọi người cùng chung tay bảo vệ môi trường sống,...
2. Khai thác tài nguyên thiên nhiên ở nơi em sống
  - Học sinh tìm hiểu thông tin khai thác tài nguyên thiên nhiên.
  - Ví dụ
    - + Em sống ở Hạ Long: Công nghiệp khai thác than, có quặng than,...
    - + Em sống ở Nghệ An: Công nghiệp khai thác đá quý,...

+ Em sống ở Lào Cai: Công nghiệp khai thác apatit,...

BẢO SÀI GÒN GIẢI PHÓNG

TKV áp dụng cơ giới hóa nhẹ trong kh...

Doanh thu khai thác than của Vinacomin t...

Quá trình khai thác đá quý - datrangsucphongh...

Khai thác đá quý, 11 công nhân Myanmar t...

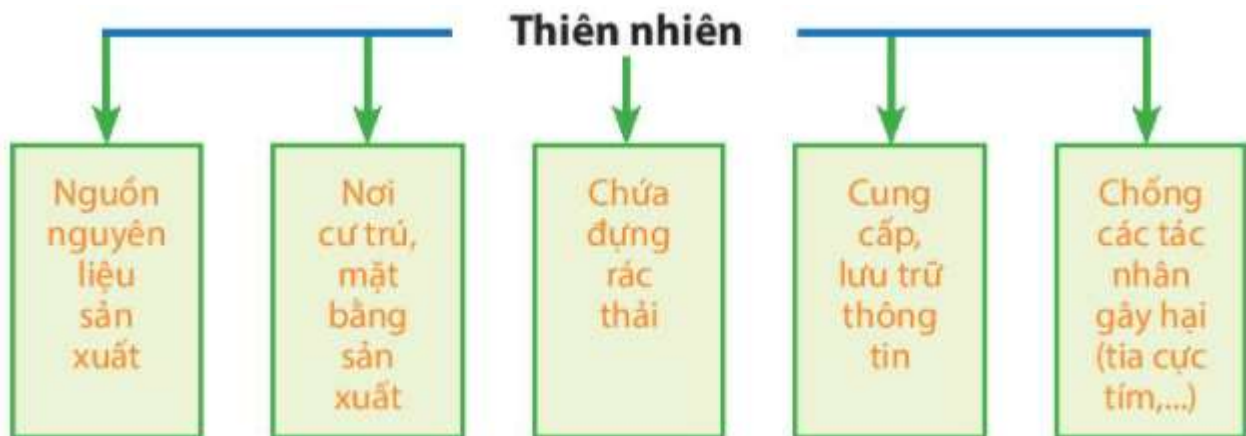
KHAI THÁC ĐÁ QUÝ - YouTube

Lý thuyết Địa lí lớp 6 Bài 23 (Chân trời sáng tạo)

I. Ảnh hưởng của thiên nhiên đến sinh hoạt và sản xuất

- *Thiên nhiên cung cấp* những điều kiện hết sức cần thiết (không khí, ánh sáng, nhiệt độ, nước,...) để con người có thể tồn tại.

- *Thiên nhiên cũng ảnh hưởng* đến các hoạt động sản xuất của con người như thiên tai, bão, lũ, dịch bệnh,...

Hình 23.1. Vai trò của thiên nhiên đối với sinh hoạt và sản xuất

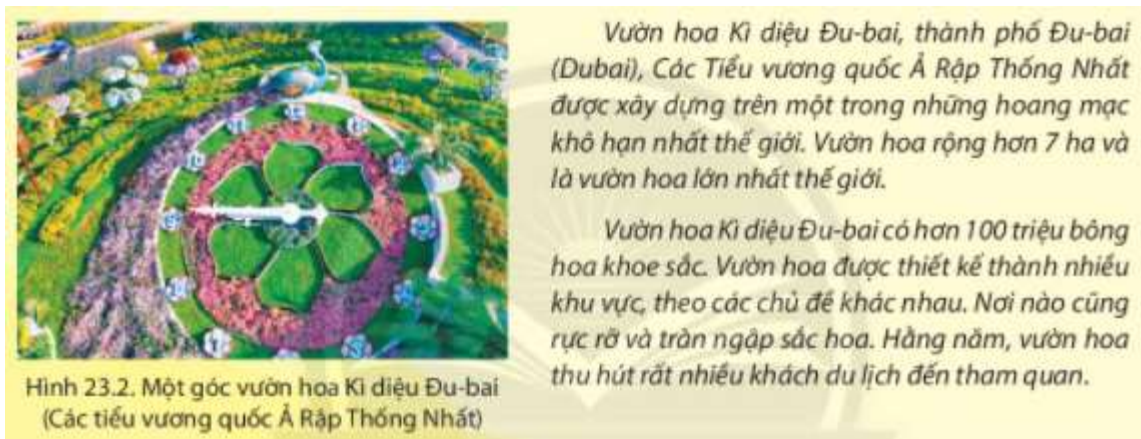
II. Tác động của con người tới thiên nhiên

* Tích cực

- Xây dựng các khu bảo tồn thiên nhiên.
- Tăng cường trồng và bảo vệ rừng.
- Bón phân hợp lí, cải tạo đất, chống suy thoái môi trường,...

* Tiêu cực

- *Làm ô nhiễm môi trường*
- + Xả thải các chất thải sinh hoạt, công nghiệp chưa qua xử lí ra sông, hồ.
- + Xả khí thải độc hại từ các nhà máy, xí nghiệp,... gây ô nhiễm không khí.
- *Làm suy giảm nguồn tài nguyên*
- + Nạn khai thác, chặt phá rừng, đốt lửa gây cháy rừng làm giảm diện tích rừng.
- + Khai thác quá mức các tài nguyên khoáng sản, nước,...

Hình 23.3. Một số tác động tiêu cực của con người đến thiên nhiên

III. Bảo vệ tự nhiên và khai thác thông minh các tài nguyên thiên nhiên

- *Khái niệm*: Phát triển bền vững là sự phát triển nhằm thỏa mãn các nhu cầu thế hệ hiện tại của con người nhưng không làm tổn hại tới khả năng đáp ứng các nhu cầu của thế hệ tương lai.

- *Ý nghĩa*

+ Giữ gìn sự đa dạng sinh học, ngăn chặn ô nhiễm và suy thoái môi trường tự nhiên.

+ Bảo vệ được không gian sống của con người.

+ Đảm bảo cho con người tồn tại trong môi trường trong lành, thuận lợi để phát triển kinh tế, xã hội.

- *Biện pháp*

+ Sử dụng tài nguyên hợp lí, tiết kiệm.

+ Phát triển công nghệ tìm tài nguyên thay thế,...

Khai thác năng lượng mặt trời và năng lượng gió ở Ninh Thuận (Việt Nam)

Sản xuất lúa và hoạt động du lịch ở Tam Cốc, Ninh Bình (Việt Nam)

Hình 23.5. Một số hoạt động khai thác tài nguyên thiên nhiên hợp lí của nước ta